Vergili

Szmaciarz

vacuus venter
non studet libenter.

cavus
cavus
cavus
cavus cavus
us cavus-3
cavus5 cavus-3
cavus-6
cavus
cavus
cavus-3

Aeneis.

II. (1–20)

lamentabilis opłakany
durus srogi
humidus wilgotny
praecipito spuszczam się
luctus -us żal, boleść
secta abies belki jodłowe
caecus ~~srogi~~ ciemny
caverna jaskinia, loch

(20–40)

in conspectu przed oczyma
" w pobliżu
statio przystań, port.
fidus -3 bezpieczny, bezludny
samotny

carina — spód okrętu

pando — III — rozwinąć, otworzyć.

tendo — wałczyć, rozciągnąć.

exitialis — zgubny

subicio — podkładać

terebro — dziurawić

cavus 3 — wydrążony

latebra — kryjówka

scindo III — rozdzielać, przerywać.

75 - 105.

inclutus znakomity.
cassus próżny, pozbawiony
vigeo być kwitnąć
pellax zwodniczy
Demens, bez rozumu
" obłąkany, głupi
remeo wracać się

430 - 457.

extremus -3	ostatni
testor	wzywam na świadka
occasus	upadek
vicis	walka
divellere	odrywać
tardus	powolny
protinus	natychmiast.
indomitus	niepohamowany
scala	drabina
prenso	czepiam się
fastigium	gzyms.
trabs	belka
mucro	sztylet.
limen	próg

caecus ukryty
fores drzwi
pervius przejście
incomitatus bez towarzystwa..

(558 - 586)

saevus srogi, straszny
horror dreszcz, bojaźń
subeo podchodzę
aequaevus rówieśnik
exhalo-I wyziewam
lustro rozważam
defessus zmęczony
aegrus chory, osłabiony
secretus tajny

clarus	jasny
passim	tu i tam
invisus	znienawidzony
exardesco	rozpłonąć
sudo I	wydawać pot
ultro	[illegible]

588 - 614

furiatus	szalony
alma	szczodry
refello	oddać blask
caelicola	niebianin
roseus	różany, piękny
indomitus	niepohamowany
furio	szaleję
linquo	pozostawiam
supero - I	przewyższam, pozostaję
erro - I	błądzić, chwiać się

614–632.

effulgeo błyszczeć

sufficio przydaję

suscito pobudzam

spissus gęsty, zsiadły

immo vero owszem, tak jest

ornus jesion

certatim na wyścigi

mineo I sterczeć, podnosić się

concutio -3 wstrząsnąć trząść

nuto -I kiwać

congemo - wzdychać, jęczeć.

770 — 804.

faux-cis — gardziel.
haereo utkwić.
demo-III msi, mtum odjąć, zabrać.
regnator. władca.
vastus obszerny, rozległy
aro-I pruć, orać, żeglować.
arvum pole, łąka
opimus-3 żyzny
lenis-e spokojny, powolny

Liber. VI.

umbra, ae cień
sileo milczeć, zach. spokój.
taceo milczę.
tacens cichy
pandere rozwinąć, opowiedzieć
caligo-inis mgła, gruba ciemność.
mergo-III zanurzyć, pogrążyć.
malignus niegodziwy, zazdrośny,
" - skąpy, mały, szczupły.
ater ciemny, czarny
vestibulum podwórze, wstęp
faux gardziel, ciasny przechód.
cubile-is - łoże, pościel, legowisko
pallens-ntis blady, bladożółty

malesuadus podmawiający do złego
Egestas nędza, niedostatek
consanguineus pokrewny, rodzony
mortifer -3 śmiertelny, śmiercionośny
demens obłąkany, głupi, nierozważny
vipereus jadowity
villa, ae przełaska, wieniec
innecto -III xui, wplatać, splatać.
cruentus krwawy, krwi chciwy,
annosus od wielu lat, stary okrutny.
bracchium ramię, gałąź, odnoga
ulmus wiąz.
opacus cienisty
stabulo I stawić, utrzymać.
biformis dwukształtny, podwójny
centumgeminus sturęki

bellua zwierz, potwór morski 8

Lerna, ze bagnistej jeziora w Argolis

tricorpor trzy ciała mający.

(290 – 301.)

trepidus, trostkliwy, niespokojny

stringo – III, musnąć, drasnąć

strictus ciasny, zbity.

offerre panieść, stawić

" rastawiać, okazywać

volito latać, unosić się

diverbero – I rozbijać, przecinać, pruć.

gurges – itis otchłań.

vorago, – inis namuł

aestuo – I wrę

eructo – I wyrzucam

portitor przewoźnik

squalor – brud

canities siwizna
amictus płaszcz
sordidus brudny
lumen wzrok
nodus-i kolano u roślin
" staw, węzeł
370 - 402
nemus gaj
increpito -I czynić szmer, łajać
545 - 580
rupes - is skała, urwisko.
ambeo - ire otoczyć
torreo - II ususzyć, upiec, palić
torrens palący się, gorący
solidus cały, czysty
adamas, ntis twarde żelazo, stal
valeo - II być silnym, móc.

aura, ae powietrze
palla, ae suknia zwierzchnia
succingo podpasać, opasać.
catena, ae łańcuch, kajdany
effor - ari wyrzec
urgeo - II ursi tłoczyć, ścisłać, zgnieć.
plangor zgiełk
orsa - orum początek, słowa
castus niezmazany, czysty
castigo ściskać, karać
subigo - III zaganiać, zapędzać
" upokorzyć
fateor - eri wyznać.
furtum - i kradzież, oszuk.
differo roznieść, odwlec
piaculum ofiara
sons, ntis winny

accingo uzbroić
quatio, tere wstrząsać, uderzać
insulto skoczyć, urągać się
torvus straszny
intendo wstrząsać
anguis wąż
horrisonus strasznego dźwięku
przerażający
cardo, inis zawiasy
pando - VI rozwinąć
" otwierać
ater - 3 czarny, straszny
flagellum bicz, rzemień od
biczyska, latorośl.
535 - 550.
deicio strącić, zrzucić, wygnać
fundus - i grunt, dno, koryto
posiadłość

immanis, straszny, wielki 10
" przerażający
rescindere odciąć, rozdzielić
" otworzyć, zniweczyć.
detrudo – III. strącić, zepchnąć.
Salmoneus – ei, eos – król
Elidy, usiłował naśladować
Jowisza piorunującego, za
co został piorunem zabity.
inveho – III. wprowadzić, wciągnąć
invectus przybity, przygotowany
lampas, adis pochodnia, blask
" światło, brzask
quasso – 1. wstrząsać, tłuc, uderzyć.
ovo – I wjeżdżać z owacyą, z tryumfem
" unosić się z radości
demens obłąkany, nieuważny

nimbus-i obłok, deszcz
cornipes, dis rogonogi, koń
pulsus-us uderzenie, tentent
contorqueo-II si obracać, miotać
" ciskać, skłaniać
fax, cis pochodnia, światło, sten
fumeus dymiący, odymiony
taeda, ae sosna, drzewo, łuczywo,
" pochodnia
adigo-III spędzić, dojść:
550-575.
omniparens wszystkorodny.
alumnus-i wychowaniec, ulubieniec
rostrum-i dziób, ryja
vultur sęp, ptak
obuncus wewnątrz, zakrzywiony
iecur wątroba

tondeo - II strzyc, obedrzeć, żreć.
fecundus - 3 żyzny, obfity 11
rimor - I robić szpary,
" wygrzebać, uprawić
" poszukiwać
fibra, ae wnętrzności, żyła.
renascor - III odrodzić się
silex skała, opoka
labor poruwać się, upadać.
assimilis podobny
genialis świetny, małżeński.
fulcrum - i podpora, łoże.
regificus królewski, świetny
accubo - I leżeć, być, znajdować się
exsurgo powstać, podnosić się.
fax, cis pochodnia
intono - I grzmieć, głośno mówić.

pulso trącać, obracać

innecto wplatać, uwikłać.

fraus innexa clienti =

zdrada uknowana dla klien

Genio indulgere - dogadzać sobie

XCVII

XCVI MDCCCXCI

XCCCCCCCC

605 - 636.

gratia przyjemność.
tellus ziemia
repostus -3 złożony
vescor -III paść się, oddychać, żyć
laurus, i wawrzyn
niveus biały jak śnieg, śnieżny

636 - 672.

tendo napiąć, skierować, zmierzać
rebōo -I oddać, powtórzyć głos.

Garamantes - gens Libyae.
Caspia regna - ad mare Caspium, signa
Maeotia unda - mare Azovium
" tellus, - regio mari illi adiacens.
Alcides - Alcei nepos = Hercules
Erymanthus, mons Arkadiae
Lerna, lacus et regio Argolid
Liber = Bacchus
Nysa - Indiae mons
Ausonia Italia
760 - 790
extendere rozprzestrzenić
" rozciągnąć.
oliva Drzewo oliwne.
fundare założyć, utrwalić.
cieo poruszyć, wołać, przyzwa

M. ~~Drusus~~ Livius Salinator – 207 13

Decius 340 – 295

Monoeci (Herculis) arx, promunturium et portus Liguriae [Monaco

Eous – incola orientis.

uterque alteri
~~nos esse~~ satis magnum est
theatrum. Item putavit
Cicero, sibi non esse
timendas vituperationes
aliorum, dummodo Catoni
probaretur: „Noster Cato,
dicit in epistola ad Atticum,
unus pro centum milibus mihi
est." —

litotes (λιτός – exiguus) =
umniejszenie

$\frac{u}{v} = n$ $v = \frac{u}{n}$

$\frac{1}{v} = \frac{n}{u}$

zbrzdany

$uv = m$

$u^2 = \frac{m}{n}$

$uv = m$

$\frac{u^2}{n} = m$

$u^2 = mn$

quodam erravisset et plus ve
aut minus dixisset, quam
deberet. Idem et Antymachum
poëtam laudant, quod
cum carmine legeret
lecte ab omnibus praeter
Platonem relictus dixit:
legam tamen, quia unus
Plato mihi pro aliquot
milia erit. Nec non
hoc Epicuri acutum est
et magnificum; cum
enim aliquando ad philo-
sophum Metrodorum scripsi
scriberet et diceret ipsi
et illi opiniones vulgi
aestimandas sunt, ita dixit:

Non opinio vulgi sed ~~rea~~,
iudicium sapientium
respiciendum est. –
~~Quod~~ in ~~gravibus~~ magnis rebus
non numerandas sed pon-
derandas ~~sunt~~ esse ~~iudicia~~ sententias
hominum, (cum quibus
~~agimus~~ nobis res est, et ~~quod~~ iudicium
unius gravis et ~~prudentis~~ periti
~~hominis~~ viri pluris ~~est~~ aestiman-
dum, quam vulgus ~~imprudens~~ ignarum
et ~~levis~~ levia, ~~hoc~~ saepe sapientes sapientissimi
~~homines~~ doctissimus viris dicunt. Ita scimus
Periclem, si quando vi ~~deret~~ disset
concilium sibi ~~contento~~ toricem
plaudere, timere, ~~num~~ ne quid

De M. Vipsanio Agrippa.

M. Vipsanius Agrippa tam humili loco ortus erat, ut eum generis puderet. Quare numquam se M. Vipsanium Agrippam sed omisso nomine gentili M. Agrippam appellavit; aliter vero appellatus aegre tulit.

~~dicens~~, ~~ut ipse~~, cui tot
strages, tot urbes direptae,
tot civium exquisita tor-
menta numquam vel
lacrimas exprimere potu~~erant~~ issent,
~~ut ipse~~ periculis Hecubae
et Andromachae illacri-
maret. —

33.

Non opinio vulgi sed indi-
cium sapientium respicien-
dum est. —
In rebus magnis non nume-
randas sed ponderandas esse
sententias hominum, quibus
cum nobis res est.

etiam oppida nonnulla,
amica et consociata,
subito sine ~~n~~ulla cau-
sa [universa] contrucida~~bat~~[vit]. Ali-
quando igitur agebantur
ante eum Euripidis Tro-
ades, quā [in] fabulā ~~eloque~~[dolen]-
tissime res adversae Troia-
norum ~~descriptae sunt~~ [deplorantur].
Tum homo, ~~atrox~~ [se] et in-
domitus, homo, qui nulla
re ad misericordiam
commoveretur, sen~~tiret~~ [sit]
tamen [se] cantibus poëticis
commoveri. Propterea
statim e theatro se pro-
ripuit, [dicens] indignum [esse] ~~sibi~~ se

17

Quanta sit carminum
vis ac potestas.

Carmina ~~vel~~ etiam feroces et
barbaros homines, qui
sanguine ~~et~~ caede ~~gaudent~~ delectantur gaudent,
ad misericordiam ~~et~~ non-
nunquam et ad lacrimas
commovent. Alexandrum
enim, Ferarum tyrannum,
scimus, admodum ferocem
et crudelem animo fuisse adeo,
ut alteros vivos sepeliret,
alteros pellibus aprorum
et ursorum vestitos cani-
bus venatricibus obiceret
idque ludicrum et oble-
ctamentum habuit;

Nemone vir tum fuit,
qui animum Catonis,
vixdum puberis indue,
ret? Recte vero illud Rinto,
nis Romanis dici potuit:
οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἱ δ' οὐδὲν μέν.
Alteri (quidem non erant tanti, ut
aliquid magnum et memoria
dignum constituerent, alteri
vero minime id curabant

Translatio.

Dicunt, Catonem, quartum
decimum annum agentem,
cum a paedagōgo saepe
domum Sullae duceretur
ibique multos torqueri, multos
in mortem duci, multorum
nobilium civium capita san„
guine respersa afferri vide„
rent, interrogavisse praecepto„
rem, cur nemo inveniatur,
qui Sullam interficiat?
Cum vero is respondit, omnes
eum timere, ~~dixit~~ Cato: Cur
mihi, inquit, huc venienti,
gladium in manum non
dedisti, ut patriam liberarem.

11. (Uticensis)

De Catone, puero

Verba

wodzę	ducere
męczę	torquere
zbroczony	respersus
przynoszę	afferre, importare
miecz	gladius
wyswobodzić	liberare
przejąć się	animum alicuius inducere
małoletni jeszcze	vixdum puber.
odwagę nie mieć	non sum tantus.
przedsięwziąć	constituere
troszczyć się	alq. curare.

cives ~~eos~~ cum lacrimis
et querelis eos usque ad
portam portam sunt pro-
secuti sunt. Sed ille,
cuius ~~supra~~ mentio facta
est, domum profectus est,
quasi hoc fallaci reditu
in castra a iureiurando
absol~~verer~~utus esset. Ubi
tamen haec fami per-
crebruit et ad senatum
pervenit, omnes una
voce censuerunt eum
rapiendum et ad Hanni-
balem mittendum esse.

Postquam finem dicendi
fecit, multitudo, quae pro
curia stabat flebilem
clamorem sustulit; omnes
manus ad patres tende-
bant orabantque, ut sibi
liberi, fratres, consanguinei
redderentur. Senatus tamen
decrevit, captivos non esse
redimendos, ut cuique
militi Romano penitus
insitum esset hoc: vin-
cere vel occidi. Cum
hoc triste responsum
redditum esset, x legati
statim ad Hannibalem
redierunt, quia iureiu-
rando obstricti erant et

ante proelium e finibus disce-
deret. —

Na zadanie domowe na Wtorek
(Dokończenie):
No 2
Zadanie domowe
~~[illegible]~~ Bez tytułu

Res absolvitur.

Legati captivorum Romam
venerunt et statim eis sena-
tus datus est, ubi eorum
princeps, M. Iunius, multa
de captivis redimendis loque-
batur neque quidquam prae-
termisit, quo patres ad
misericordiam commoveret.

nomine Carthalo, qui, si forte
populus Romanus animum
ad pacem faciendam incli-
naret, condiciones ferret. Cum
iam legati e castris egressi
sunt, unus eorum, homo
ingenio minime Romano
redit paulo post, quod se oblitum
nescio quid diceret; tum vero
sodales ~~ante noctem~~ assecutus
est, priusquam nox appeti-
vit. Putavit enim, se hoc modo
a iure iurando esse abso-
lutum. Ubi Romae comperti
est legatos advenire, lictor
Carthaloni obviam missus
est, qui denuntiaret, ut

9.

Post pugnam Cannensem
acto multi Romanorum
et sociorum se, arma,
castraque Carth. dediderunt.
H. captivis adductis cum socios
benigne allocutus esset, eosque
sine pretio dimisisset, tum
etiam Romanos satis mitis
sermone appellavit, eosque
redimi passus est. Decem
igitur legatos creaverunt, qui
Romam ad senatum profici-
scerentur. Neque ullum pignus
fidei postulavit Poenus, nisi, ut
iurarent se in castra redituros.
Cum his missus est nobilis
quidam Carthaginiensis

ei, ~~[illegible]~~ [cum] nihil mihi jucun-
dius facere posse et si
quando occasio se obtule-
rit, me non commissu-
rum ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ ut in ejus
~~officiosum~~ beneficium
in hominem ingratum
collatum esse videa-
tur

te affecit. Et meas et
tuas Epistolas eodem
libro conscribe; aliquando
iuvabit Te Tuos progressus
intueri. Vale, mi Alexander,
et perge discere eadem
diligentia, qua coepisti.
Nihil potest facere, quod
mihi iucundius, Tibi vero
utilius sit. Saluta
mihi tuos parentes tuumque
praeceptorem, et quod
ad te excolendum me
precande praecipue
animum attendit (intendit), dic

ἔσῃ πολυμαθής. Puta
id tibi ab oraculo dictum
esse, Vale
Tiburi a. d. III. Idus Iul. 1570,

3.

Antonius Alexandro s. d.

Cum hac epistola binas
tuas accipis, ~~unas~~ alte-
ras latina, alteras verna-
cula lingua scriptas.
In latinis nihil habui,
quod emendarem, quae
res me magna volupta-

et Cyropaediam deserere.
Velim etiam, Salusti
bellum Jugurtinum vel
Catilinam legere iam
incipias. Confide mihi,
mi Alexander et effice-
re te facturum esse, ut
mihi pollicaris – ut
ostendas et patefacias, te
amore litterarum incen-
sum esse. Omnia tibi sup-
petent, ~~[illegible]~~si ~~[illegible]~~ diligentia
tibi non deerit; in ea
omnia sunt. Isocratis
dictum est: ἐὰν ᾖς φιλομαθής

2.

Alexander Antonio s. d.

Quo quaeque Tua epistola posterior, eo est melior. Sed velim mihi aliquid de Tuis studiis scribas, quantum cotidie legas, excerpasne aliquid ex libris, quos legis, vertasne aliquid ex latino sermone in vulgarem et versa vice. Noli solum Caesarem

późniejszy posterior
sposób modus
codziennie cotidie
wyciąg excerpta facere
tłómaczyć
ojczysty vulgaris
odwrotnie
porzucać deserere, relinquere
sprawić
dowieść
ukazać re ostendere
zamiłowanie
pod dostatkiem mam affatim, mihi suppetit
zabraknąć
polegać in eo omnia sunt